

Č. 362.

Mimořádná opatření vyvolaná válkou a převratem:
K praxi nař. vlády ze dne 27. července 1919 č. 354 sb. z. a n. (utajení
zásob obilí).

(Nález ze dne 19. března 1920 č. 2044.)

Věc: V. S. ve St. Kolíně (adv. Dr. J. Novotný z Prahy) proti okresní správě politické v Kutné Hoře (zast. odb. radou Hrubým z min. pro zásobování lidu) stran prohlášení obilí za propadlé.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Okresní politická správa v Kutné Hoře vydala nález ze dne 2. prosince 1919 č. 43346 tohoto znění:

»Dle oznámení ministerstva pro zásobování lidu ze dne 17. července 1919 č. 54009/2171/XIV/19 prováděna byla revidenty státní revisní kanceláře revise Vašeho mlýna ve St. Kolíně. Během této převezeno bylo podvodným způsobem z Vašeho podniku do Záborky 375 q ovsy, kteréžto zásoby chtěl jste v uvedené obci uložit a před revisí zatajit. Tento podvod vyšel na jevo, protože oves byl revidenty státní revisní kanceláře zabaven. V základě ustanovení § 40 nařízení vlády republiky československé ze dne 27. června 1919 č. 354 sb. z. a n. prohlašuji výše uvedené množství ovsy za propadlé ve prospěch státu bez náhrady.«

O stížnosti, jež toto rozhodnutí nařiká pro nezákonnost a vadnost řízení, uvažoval nejvyšší správní soud takto:

Platnost a účinnost každého úředního rozhodnutí a opatření závisí především na tom, zdali úřad rozhodnutí neb opatření vydal v mezích kompetence jemu státní mocí přikázané. Nejvyšší správní soud musil tudíž nejprve z povinnosti úřední zkoumat příslušnost žalovaného úřadu k rozhodnutí o této věci. Při tom došel k tomuto výsledku: Žalovaný úřad, vydávaje naříkané rozhodnutí, vycházel z předpokladu, že během revise ve mlýně stěžovatelově bylo podvodným způsobem převezeno z podniku stěžovatelova do Záborky 375 q ovsy a že stěžovatel chtěl zásoby obilí v této obci uložit a před revisí zatajit.

V tom spatřuje naříkané rozhodnutí skutkovou povahu trestného činu, na který stanoven jest trest dle §§ 34 nebo 35 cit. nař. vlády, což plyne jasně z toho, že vyřklo propadnutí onoho obilí podle § 40 l. c., který má právě trestní činy v těchto §§ stíhané na zřeteli.

Uvedené nařízení vlády v ustanoveních o trestech (§§ 33—38) rozlišuje trestní činy proti nařízení tomu spáchané na činy, jež trestati přísluší soudu (§ 33) a na činy, jež trestá okresní politický úřad (§§ 34 a 35).

Kdo převezme podvodným způsobem, tudíž zúmyslně zásoby obilí, chtěje je v cizí obci uložit a před revisí zatajit, nedopouští se žádného z činů v §§ 34 nebo 35 cit. nař. uvedených, nýbrž — jsou-li tu náležitosti objektivní i subjektivní skutkové povahy — činu dle čís. 1 nebo 2 § 33 l. c. Takový čin trestá se buď jako přestupek (č. 3 § 33) nebo jako přečin (č. 4 § 33) soudem a v těch případech také může toliko soud předměty, na něž se trestní čin vztahuje, výrobky z nich nebo výtěžek

z těchto předmětů a výrobků prohlásiti za propadlé ve prospěch státu (§ 39). Toto rozhodnutí o propadnutí lze učiniti samostatně, nelze-li stíhání nebo odsouzení určité osoby provésti (odst. 2 § 39).

Politický úřad okresní může propadnutí vyřknouti ať již současně s uložením trestu (odst. 1 § 40), ať mimo řízení trestní (odst. 2 § 40) pouze tehdy, jedná-li se o činy trestné podle §§ 34 nebo 35 cit. nař.

Pokud se zástupce žalovaného úřadu přednesem svým při veřejném líčení snažil čin stěžovateli za vinu kladený subsumovati pod ustanovení č. 3 § 34 l. c., dlužno takový pokus uznati nepřipustným nejen po stránce materiálního práva trestního, nýbrž i z toho důvodu, že by taková subsumpce vedla k přesunu kompetence mezi úřady soudními a správními, kteréž určil zákon přesné hranice, a hranice ty ani stranou ani úřadem nemohou býti měněny.

Poněvadž žalovaný úřad proti jasnému znění zákona vynesl nález o propadnutí obilí, který podle § 39 l. c. oprávněn byl vynésti pouze soud, překročil svoji pravomoc. Pro toto porušení zákona musil nejvyšší správní soud naříkané rozhodnutí podle § 7 zákona o správním soudě zrušiti, nemaje příčiny zabývati se ostatními námitkami stížnosti.

Č. 363.

Mimořádná opatření vyvolaná válkou a převratem: * Není možno zásadně odeprítí vlastníku statku stíženého vnučenou správou ve smyslu nař. vl. ze dne 18. června 1919 č. 341 sb. z. a n. vliv na vedení správy; naopak vliv ten jest mu přiznati v mezích předpisů exekučního řádu (§§ 112 a 114) a příslušné instrukce pro vnučené správce ustanovené k výkonu takové správy (§§ 6—7 instr. z 13. května 1919) při všech opatřeních správcových přesahujících meze obyčejného hospodaření.

(Nález ze dne 19. března 1920 č. 2169.)

Věc: Albert Thurn—Taxis v Řezně (adv. Dr. Navrátil z Král. Vinohrad) proti ministerstvu zemědělství v Praze stran vnučené správy.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje, pokud jím bylo vysloveno, že stěžovateli nepřisluší žádný vliv na vedení vnučené správy a na jmenování úřednictva, pro nezákonnost; pokud však bylo vysloveno, že revírník H. a ředitel Sp. nemohou pro neznalost češtiny býti při správě upotřebeni a oba se dávají stěžovateli k dispozici, pro vady řízení; jinak se stížnost zamítá jako nepřipustná, pokud se týče bezdůvodná.

Důvody: Rozhodnutím ministerstva zemědělství ze dne 2. dubna 1919 č. 6961 bylo vysloveno, že »mocí zákona ze dne 24. července 1917 č. 307 ř. z. vkládá se na panství v Rychmburce vnučená správa a že se ustanovuje vnučeným správcem lesmistr Fr. L., jemuž byly potřebné instrukce uděleny.«

Rozhodnutím téhož ministerstva ze dne 22. dubna 1919 č. 8951 byla »za účelem podpory a znovuzřízení hospodářského života, k zamezení